

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013

www.bgregio.eu

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и
от държавния бюджет на Република България

КОНЦЕПЦИЯ

ПРИНЦИПИ ЗАЛОЖЕНИ В КОНЦЕПЦИЯТА

- Намиране на единен облик, за подобряване имиджа на града и повишаване качеството на обитаване;
- Изграждане на организация на движение в зоната за публични функции от ИПГВР на град Бургас – автомобилно, пешеходно и велосипедно движение; предложения за промяна в организацията на движение, обособяване на паркоместа или места за гариране;
- Прилагане на иновативни архитектурно-пространствени, композиционни, инженерни и дизайнерски решения;
- Изграждане и възстановяване на улични и тротоарни настилки; улици с настилка от павеа ще бъдат пренаредени и запазени след доказване на необходимост за подсилване на пътната конструкция, обособяване на паркоместа където има такава възможност за сметка ширината на тротоарите и съобразени с уличното озеленяване; поставяне на нова маркировка, монтиране на пътни знаци.
- Рехабилитация и изграждане на подземна инфраструктура – ЕЛ, ВиК, телекомуникации, газоснабдяване;
- Решение за внедряване на енергоефективно улично и алеино осветление;
- Изграждане на достъпна градска среда за хора в неравностойно положение;
- Разнообразяване на средата чрез поставяне на малки форми на градския синтез за засилване идентитета на зоните;
- Прилагане на мерки за осигуряване на безопасна и сигурна градска среда (внедряване на система за видеонаблюдение);
- В междублоковите пространства ще се предвидят мерки за: подмяна на алеини настилки, поставяне на елементи на градско обзавеждане (пейки, кошчета за отпадъци, декоративни пластики и др.), поставяне на енергоспестяващо алеино осветление, озеленяване, създаване на достъпна среда за хора в неравностойно положение, изграждане на детски площадки, предназначени за възрастови групи от 0-3/ 3-12 години, съобразени с изискванията за безопасност по реда на Наредба № 1/12.01.2009 г.
- Всички дейности ще бъдат съобразени с нуждите на местната общност;
- Внедряване на иновативни решения за: оползотворяване на дъждовната вода, алтернативни източници за генериране на енергия, компостиране на растителни отпадъци, рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци;
- Управление на отпадъците от бита - обследване на местата и вида на площадките за разполагане на контейнери от системата за управление на битови отпадъци с оглед на останалите интервенции върху средата и съгласуване на измененията с Дирекция „Околна среда“ при Община Бургас;
- Предложения за разнообразяване във видов състав и начин на поддръжка на зелената система за постигане на идентичен облик, разпознаваемост на кварталите и в подкрепа на планираните мероприятия за въздействие върху шумовото и прахово замърсяване.

ОБЩА КОНЦЕПЦИЯ

Този документ е създаден в рамките на проект „В подкрепа на инвестиционната програма на Община Бургас за 2014- 2020 г.“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма Регионално развитие" 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Бургас и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган. - 1-

Съобразявайки се с всички ограничения на средата, нормативната уредба и в голяма степен с действащите устройствени планове, концепцията предлага промяна в организацията на движение в цялата територия, заключена между едни от главните транспортно-комуникационни артерии бул. „Мария Луиза“, бул. „Сан Стефано“, бул. „Демокрация“, бул. „Булаир“ и бул. „Иван Вазов“. Основният принцип, на който е базирана концепцията е свързан с регулиране посочността на улиците и отваряне на част от тупиковите улици, чрез премахване на преместваемите обекти, които към момента са разположени на уличното платно. На няколко места тупиковите улици са образувани от наличието на трафопостове, разположени също на уличните платна. На този етап екипът дава предложение за разполагане на тези съоръжения в непосредствена близост в рамките на общински имоти. Тъй като този процес би могъл да се удължи във времето, местата им са запазени и посочността на улиците е съобразена с това.

Новото предложение за превръщането на голяма част от двупосочните улици в еднопосочни е съобразено с приетия и действащ към момента комуникационно-транспортен план, определените места за Синя зона, габаритите на съществуващите улици, възможността за обособяване на паркоместа по тях, наличие и състояние на улично озеленяване, местоположение на елементите на техническа инфраструктура и вход/ изходите към отделните имоти. Прилагане на принципа на организиране на движението в еднопосочни улици ще даде възможност за използване на част от пътното платно за паркиране, ще намали възможността за получаване на задръствания, поради нерегламентирано паркиране, несъобразено с габаритите на улицата. Предвижда се намаляване ширината на част от тротоарите за сметка на обособяване на паркоместа. Тази мярка ще бъде приложена след детайлно геодезическо заснемане, експертна оценка и консултации с възложителя за целесъобразността ѝ, за всеки един участък от улиците в зоната. Чрез прилагането на тази мярка се очаква увеличение на паркоместата с до 25 %.

Промяната в посочността на улиците и предложенията за регламентиране на паркирането е само част от решаването на проблемите свързани с ефективно работеща система на мобилност в зоната. След осъществяване на проекта за Интегриран градски транспорт и въвеждането на системата за споделен велосипеден транспорт, се дават алтернативни възможности за предвижване в града. Това е предпоставка за въвеждане на по-строги ограничения на автомобилното движение и паркиране в централна градска част. В европейски и национален план има достатъчно примери за добри практики в тази посока. Едно от предложенията на екипа, разработил концепцията е свързано с наредбата за Синя зона. Тя би могла да се разшири като обхват, много ясно да бъдат регламентирани и обозначени улиците и териториите от града, които попадат в синя зона, както и да се въведе ограничение във времето за престой, например до 2 – 3 часа.

За разпознаваемост на отделните части от територията и засилване усещането за преминаване от една територия в друга, концепцията предлага различно цветово решение за отделните зони по предложена схема. Тези избрани цветове биха могли да се използват в елементите на градски дизайн и обзавеждане. Цялата територия е разделена на 6 зони, няколко линейни елементи (главни градски транспортно-комуникационни артерии и ул. Богориди, като пешеходна улица) и ключови места за вход и изход от главната пешеходната зона (ул. Александровска и ул. Богориди). Изборът на цветове е съобразен с преобладаващите функции в отделните зони и характера и вида на застрояване: при монохромно третиране на фасадите на сградите се избират хроматични цветове (жълто, зелено, синьо), разнообразяващи средата; в зоните с концентрация на административни и обслужващи обекти – комбинация от един ахроматичен цвят (бяло) и един или два хроматични (кафяво, синьо и червено); улиците, които се явяват места за преминаване от една зона в друга и са със засилен автомобилен трафик е избран червения цвят. Това предложение би могло да бъде използвано като основа за последващи проекти касаещи намеси в градската среда, както и да бъде подложено на широка обществена дискусия за избора на конкретни цветове.

Мерките включени в проекта, които ще бъдат приложени при рехабилитацията на уличната мрежа в територията са свързани с:

- изграждане и възстановяване на улични и тротоарни настилки; улици с настилка от павеа ще бъдат пренаредени и запазени след доказване на необходимост за подсилване на пътната конструкция,
- обособяване на паркоместа където има такава възможност за сметка на ширината на тротоарите и съобразени с уличното озеленяване;
- обновяване на улично озеленяване,
- снишавания на тротоари на места на пресичане за постигане на достъпна среда за хора в неравностойно положение,
- внедряване на енергоспестяващо улично осветление,
- поставяне на нова маркировка, монтиране на пътни знаци,
- поставяне на видеонаблюдение на ключови места, за контрол на трафика,
- обособяване на места за разделно сметосъбиране в ширината на тротоарите или зелени площи,
- Рехабилитация и изграждане на подземна инфраструктура – ЕЛ, ВиК, телекомуникации, газоснабдяване;
- Поставяне на елементи на градското обзавеждане, различни в цветово решение за зоните в разглежданата територия, по предложена от екипа схема на зонирание. Това би дало усещане за разпознаваемост на отделните части от територията и засилване усещането за преминаване от една към друга.

Концепцията за обновяване на междублоковите зелени пространства стъпва върху следните принципи:

преосмисляне ролята, функциите и пространствените им параметри; насищането им с елементи задоволяващи нуждите на местната общност от спорт, отдих на открито, игри за деца в различни възрастови групи; създаване на среда за подобряване социалната сплотеност и повишаване на усещането за общност; обвързване на междублоковите пространства в единна система чрез прокарването на общи пешеходни и велосипедни алеи преминаващи през всички пространства. Тези пешеходни маршрути са подкрепени и при планирането на зеленината около тях, която образува зелени коридори и подпомага свързването на пространствата. В подкрепа на решенията за паркиране в зоната, екипа предлага изнасяне на паркоместа от страната на обслужващите улици, както и обособяване на големи паркинги от страната на бул. „Мария Луиза“ и бул. „Сан Стефано“. Така се освобождават от паркиране пространствата между блоковете, които се използват за обособяване на детски и спортни площадки, кътове за отдих на открито и зелени площи.

Мерките, включени в концепцията, които ще бъдат приложени при обновяване и облагородяване на междублокови пространства в територията са свързани с:

- изграждане и възстановяване на тротоарни и алейни настилки, обособяване на вело и пешеходен маршрут, които може да бъде ползван и от любителите на ролери. Предложението на екипа е като настилки да бъдат използвани ситно натрошени или рециклирани строителни отпадъци;
- обособяване на паркоместа по обслужващи улици и в близост до булевардите „Мария Луиза“ и „Сан Стефано“;
- изграждане и обновяване на зелени площи, дървесни и храстови видове; обособяване на места за компостиране на растителни отпадъци, които в последствие могат да бъдат използвани за наторяване на зелените площи в непосредствена близост,
- изграждане на детски площадки, предназначени за възрастови групи от 0-3/ 3-12 години, съобразени с изискванията за безопасност по реда на Наредба № 1/12.01.2009 г.;
- изграждане на места за игри, спорт и отдих на открито – тенис на маса, игрище за бадминтон, кътове с уреди за фитнес, кътове за отдих;
- снишавания на тротоари на места на пресичане за постигане на достъпна среда за хора в неравностойно положение,
- внедряване на енергоспестяващо алейно осветление,
- поставяне на видеонаблюдение на ключови места, за повишаване сигурността в тези пространства и намаляване случаите на вандализъм;

- поставяне на слънчеви колектори като част от елементите на градско обзавеждане за генериране на електроенергия, която може да бъде ползвана при поддръжката на зелените пространства;
- събиране и оползотворяване на дъждовната вода чрез изграждане на система от линейни елементи и подземни резервоари, които могат да бъдат поставени под детските и спортни площадки. Предложението е пръста от тези изкопи да не се изнася, а да бъде използвана за моделиране на терена и оформянето на затревени теренни форми, които да разнообразят пространствата и начините за отдиш на открито;
- Поставяне на елементи на градското обзавеждане (пейки, кошчета за отпадъци, декоративни пластики и др.), различни в цветово решение за зоните в разглежданата територия, по предложена от екипа схема на зонироване. Това би дало усещане за разпознаваемост на отделните части от територията и засилване усещането за преминаване от една територия в друга;
- Използване на иновативни архитектурно-пространствени, композиционни, инженерни и дизайнерски решения за разнообразяване унификацията на средата;
- Поставяне на малки форми на градския синтез и места където могат да се организират изложби на открито;
- Ще бъдат обособени места за разхождане на домашни любимци.
- Въвеждане на система за сметосъбиране, свързана с вграждане на контейнерите за разделно събиране под тротоарната настилка. На този етап екипът е локалирал тези места, като се е съобразил с мрежите на подземна инфраструктура, зелената система и достъпността до тези места на колите за сметосъбиране. Тази система предполага промяна и в технологично отношение на превозните средства, които обслужват системата, решение което може да бъде отложено във времето. Поради тази причина на този етап могат да бъдат резервирани такива места, съобразени с гореописаните условия. Всички предложения ще бъдат съобразени с нуждите на местната общност, завършените и реализиращи се към момента проекти за обновяване на зелени и пешеходни пространства, действащите подробни устройствени планове и организацията на движението в конкретната зона, проекта за Интегриран градски транспорт и системата от велоалеи. Проектното решение ще осигури възможност за реализирането на дейностите по етапи предвид необходимостта от значителен финансов ресурс за едновременно изпълнение.

С въвеждане на еднопосочното движение се цели преди всичко:

- намаляване на броя и степента на опасност на конфликтните точки между МПС и пешеходци;
- предотвратяване опасността от челни удари предвид липса на насрещно движение;
- намаляване задръжките в уличното движение и подобряване на преразпределението на транспортните потоци, което от своя страна създава по-равномерно натоварване на уличната мрежа;
- осигуряване на по-ефективно използване на уличното платно за спиране и паркиране;
- опростяване организацията на движение;
- осигуряване на по-бърз и по-лесен достъп до различни обекти
- създаване на по-спокойни вътрешно-квартални зони;
- създаване на възможност за осигуряване на по-голям брой места за паркиране.

Цели на предложението в системата на озеленяване:

- Максимално усвояване на пространството за озеленяване. При възможност проектиране на нови зелени площи.
- Оформяне на цялостна концепция за поетапна подмяна на дървесната растителност при реализацията на проектите с нова за постигане на естетическо въздействие върху гражданите и посетителите на Централна градска част на град Бургас.
- Осигуряване на ослънчаване на сградите, както и максимален декоративен ефект.
- Внасяне на нова подходяща дървесна растителност за близките 50 години напред.
- Намаляване на праховото и газовото замърсяване.

- Изготвяне на технологични карти на поддържане през първите три години от реализацията на пространствата за максимален декоративен ефект.
- За тротоарите с по-малки габарити от изискуемите: по-малки от 1,50-2,5 м., възможност за внасяне на боскетна растителност от високи декоративни храсти дървета формирани като декоративни стени на височина 2,20 м; поставяне на термокашпи с вградена поливна система; поставяне на стоящи модулни композиции с декоративни кашпи и пейки; поставяне на плоски декоративни перголи с катерлива растителност, пресъздаващи различни силуети, като всяка една улица може да се формира с различен силует и перспектива.
- Озеленяване с едроразмерни дървесни видове само на определени места.
- Прилагане на коренови ограничители при засаждане на нови дървета, за запазване на съществуващата инфраструктура. Подземно индивидуално напояване на всяко дърво със специални системи и възможност за аерация на корените за спестяване на вода.
- Използване екологични и рециклирани материали незамърсяващи околната среда.

СОЦИАЛНА ЦЕЛЕСЪОБРАЗНОСТ И ЕФЕКТИВНОСТ

Централна градска част е с население от 16 813 човека, според данни от националното преброяване на НСИ от 2011 г., което е 8, 5 % от цялото население на гр. Бургас. Не бива да се забравя, че освен жителите, тази част от града се посещава от всички жители и гости на Бургас. В нея са съсредоточени всички представителни функции на града. Настоящата разработка, цели подобряване подобряване имиджа и комфорта на обитаване и би могла да зададе посока на развитие, която да бъде следвана при последващо подобряване състоянието на останалите пространства. Новата организация на движение в цялата централна зона на Бургас, ще регламентира и обособи места за паркиране, което би повишило комфорта на живущите в тази зона.

Инвестицията чрез реализация на проекта ще доведе до следните социални ползи:

От гледна точка на хигиенните и екологичните условия:

- Чрез намеса в организацията на движение и обособяване на допълнителни места за паркиране – намаляване замърсяването на въздуха;
- Чрез обновяване на уличното озеленяване – подобряване на микроклимата; намаляване ослънчаването на сградите в летния период, а от там и разходите за тяхната климатизация; намаляване на прахото замърсяване, обогатяване на видовия състав и подобряване на биологичното разнообразие;
- Чрез прилагане на иновативни технологии – използване на алтернативни източници на електроенергия; оползотворяване на дъждовната вода; компостиране и оползотворяване на растителните отпадъци от поддържането на зелените площи, организиране на места за разделно събиране на отпадъци;
- Реконструкция на техническа инфраструктура – подобряване работата на градските системи и повишаване тяхната ефективност.

От социална гледна точка:

- Значително подобряване в качеството на градската среда и комфорта на обитаване;
- Реконструкция и изграждане на детски и спортни площадки, както и кътове за отдих – задоволяване потребностите на местната общност от места за спорт и отдих, подобряване на социалната сплотеност и повишаване на усещането за общност;
- Изграждане на достъпна градска среда – намаляване сегрегацията на хора в неравностойно положение;
- Внедряване на система за видеонаблюдение – повишаване сигурността в градската среда.

От икономическа гледна точка:

- Подобряване ефективността на градските системи – икономия на експлоатационни средства;

- Използване на иновативни технически решения – ресурсна и икономическа ефективност;
- Реконструкция на техническа инфраструктура – подобряване ефективността на градските системи и намаляване на техните експлоатационни разходи;
- Внедряване на система за видеонаблюдение – намаляване на допълнителните разходи за възстановяване на последствията от вандализъм;
- Повишаване качеството на градската среда – повишаване стандарта на обитаване, повишаване привлекателността на комплекса, което би довело до повишаване инвестиционния интерес, както и цените на имотите в тази територия.

Посочените ползи ще бъдат застъпени при изработването на инвестиционния проект и ще бъдат обсъждани с различни заинтересувани страни.